

quốc gia khác thì đồi núi thế này, chắc là chỉ có bỏ hoang, cho...khí nó ở. Hay giỏi lắm thì cũng đến trồng ba củ sắn, củ khoai, ăn cầm hơi cho đỡ đói.

Người học trò cũ lái xe ban đêm, đưa chúng tôi qua những khu phố, những con đường mới rộng lớn, đẹp đẽ làm sao. Sức tiêu thụ điện năng của nước Mỹ cũng vĩ đại luôn, thật ghê gớm, kinh khủng. Ở quê nhà (từ đây xin cứ hiểu là quê nhà dưới triều đại của các quan dế râu, nón cối), người ta cúp điện ban đêm liên tu bất tận, nhà ngói cũng như nhà tranh, không sáng choang, rục rờ như cái nước "tư bản sùng sỏ này". Sorry ! Bị tầy nã, nhồi nhét vô đầu hơn 12 năm trong 5 trại tù cải tạo, lâu quá, quen miệng, tôi hay nói theo ngôn từ của các cán bộ nón cối dế râu nhà ta. Xin...đại xá ! Đại xá !

Về gia đình ông bạn để nghỉ ngơi, chuyện trò, ăn uống và ngủ đêm đầu tiên trên đất Mỹ, cái gì tôi cũng thấy lạ lùng hết trơn. Thoạt trông bữa cơm tối đầu tiên trên đất Mỹ được bày ra trên bàn với đầy đủ mọi thứ...hoa lá cành, tôi đã nhận ra ngay cái tính cách vĩ đại của bữa ăn. Thật vậy, hơn 12 năm lên núi, theo học đủ thập bát ban võ nghệ "Lao Động là Vinh Quang ", đói thấy ông cố nội, ăn từ rau rừng, cà dại, lá sắn, củ non, con cóc, con nhái, con rắn, con thằn lằn... con gì cũng ăn hết, chỉ trừ có...con dao đi làm rừng và con bù loong là đành chịu chết, không ăn được.

Vợ con nhịn ăn, gồng mình bới xách, đi thăm nuôi, tiếp tế cũng chỉ có thể "cứu nguy dân tộc" đỡ đói được chút chút, Mỹ kêu bằng "a little bit " mà thôi, như ly nước đem đổ xuống biển vậy. Chẳng thăm thía vào đâu, nhưng cũng giúp mình lâu chết hơn mấy thằng bạn mò cối, vợ bỏ, hoặc là những thằng bạn tù lúc còn mũ măng cân đai thì có tới hai ba vợ, nhưng lúc đi tù thì vợ này lễ phép nhường quyền thăm nuôi ông chồng chung cho vợ nọ, vợ kia...Cuối cùng chẳng có vợ nào đi thăm, tha hồ tự do mà đói...

Ở trên núi, lúc đói ấy mà vợ được bữa ăn như thế này thì dù có...ăn xong rồi đem bán bỏ cũng có vô số người ... Ô kê là cái chắc! Còn hơn là lao động mút mùa, đói trơ xương mà chẳng biết bao giờ về được.

Mấy hôm sau, Cô học trò cũ chở gia đình tôi đi lo ba cái thủ tục giấy tờ này nọ của dân tị nạn chân ướt, chân ráo mới tới định cư tại đất nước Hoa Kỳ. Đường xá, nhà cửa, xe cộ ban ngày, cái gì cũng vĩ đại hết. Chỗ nào cũng là núi với đồi. Vậy mà tư bản đế quốc nó biến thành đường xá, cầu ngang cầu dọc để có lối cho xe mẹ, xe con, xe ông, xe bà có đường mà chạy vì xe nhiều dễ sợ, ón da gà. Có điều là xe chạy có hàng, có lối, trật tự nhịp nhàng . Mà lạ ! Không thấy xe bóp còi..Pim ! Pim ! Tùm lum như hồi còn ở bên nhà, đi xe Taxi loanh quanh, những ngày chuẩn bị đi Mỹ, cứ thấy phía trước, đằng sau đủ thứ xe bóp còi nghe thường quá, hóa quen ....

Những ngôi nhà lầu cao ngất, chung quanh toàn là kính, những căn phòng làm việc của người ta nó mới vĩ đại làm sao, mát rượi, rộng mênh mông...Trời đất quỷ thần ơi! Cái cầu tiêu của Mỹ nó mới thật là lạ lùng! Thơm phức, nước nóng, nước lạnh, sà bông, giấy trắng như bông, đủ thứ trên đời. Tôi có quyền sài nó thả dàn, thoải mái, mà không phải trả tiền 200 đồng nếu là...đi tiêu, còn...đi đại thì phải trả 400 đô Hồ như cái hồi gia đình chúng tôi tới Sở Ngoại Vụ ở Sài Gòn làm giấy tờ xuất cảnh. Quanh quanh vùng đó, cứ đi tiêu, đi...đại là đều phải trả tiền hết ! Khác nhau nhiều quá !

Ở Mỹ, chỗ nào có người lui tới, dù là công viên, bãi biển, nơi đèo heo hút gió, khí ho cò gáy, là y chang phải có những cái thùng đựng rác trong lót bao ni lông đàng hoàng, chớ không như ở xã hội ưu việt bên nhà, người ta quăng ra đường, nơi công cộng đủ thứ trên đời, kể cả rác rến, chuột chết và xin lỗi ... cả băng vệ sinh đã sài của... phe ta cũng có !. Nhà nước hạn chế: mỗi gia đình một thùng rác nhỏ như cái thùng gánh nước. Nhiều hơn, đổ đi đâu thì đổ. Thế là người ta tìm cách đổ...bậy bạ, lung tung, quăng ra đường, tống xuống lỗ cống vv...

Sống ở Mỹ hàng chục năm, chưa bao giờ tôi thấy một người đàn ông hay đàn bà, con trai hay con gái, đang đi đường mà lại...hiên ngang và anh dũng đứng ...đái vào gốc cây, chân tường nhà người ta, hoặc kín đáo núp vào bụi cây, gốc cối để làm cái việc...xả bầu tâm sự. Ở cái chỗ này, nhất định là... tư bản đế quốc thua xa... cả thước cái xã hội ưu việt của loài người tiên bộ nơi quê hương chúng ta. Ở đó, đi đường, có bị kẹt bầu tâm sự, không có nhà vệ sinh công cộng, mà có thì vô phải trả tiền, cho nên đàn ông, thanh niên có quyền đứng...oai phong lẫm liệt tưới vào gốc cây, chân tường nhà người ta. Không có gì quý hơn Độc Lập, Tự Do ! Phe ta cứ việc thoải mái, muốn...tưới vào đâu thì tưới...miễn sao đúng cho công an áo vàng nó trông thấy. Nó mà trông thấy thì cũng mệt chớ bộ ! Nó hét : cho coi giấy tờ cá nhân, hết thứ này đến thứ nọ...Nó phạt...cả trăm ngàn như chơi ! Nó hỏi đi đâu ? Làm chi mà lại...thiếu văn minh như thế ? Nó mà biết đang chuẩn bị đi Mỹ thì chết với nó, nó phạt cho sợ luôn, nhớ suốt đời...Nó phạt, nhưng thật ra nó chỉ lấy tiền bỏ túi, đi nhậu chơi...là chính..

Tại Mỹ, tới các cơ quan chính quyền, công sở để làm thủ tục, xin giấy tờ này nọ, ta cứ việc xếp hàng, tới phiên ai, người đó được phục vụ. Tôi không thấy cảnh chen lấn, nhào lui, nhào tới, la lối om xòm, hay dẫm dúi đồng lớn, đồng nhỏ cho các nhân viên có trách nhiệm như ở bên nhà với đám công an, cán bộ.

Thi lấy bằng lái xe thì đậu hay rớt biết ngay tại chỗ. Đậu thì vào văn phòng làm thủ tục linh tinh, lấy bằng tạm, về nhà lái xê như điên. Ít ngày sau người ta gửi bằng chính thức về tận nhà. Chẳng phải thì thụt cửa trước, cửa sau, nói nhỏ, nói to với ông này, bà nọ, phong bì dày, phong bì mỏng, đã cái đời rồi mới nắm được cái bằng lái xe trong tay như ở bên mình. Tư bản đế quốc nó phục vụ nhân dân còn hơn phục vụ... ông nội của nó nữa, chớ không như cán bộ nón cối nhà mình hàng ngày vỗ ngực tự xưng là "đầy tớ trung thành của nhân dân" nhưng nhân dân mà chậm chạp trong cái thủ tục "đầu tiên" tức là "tiền đầu" thì chỉ có nước ôm đôn với đám đầy tớ ác ôn còn đồ của nhân dân mà thôi ! Nhân viên các cơ quan công quyền hay tư nhân ở Mỹ đối với khách hàng, thân chủ, tôi thấy hầu hết đều nhã nhặn, lịch sự. Nếu mình biết...đầu láo ngon lành bằng tiếng Mỹ nữa thì lại càng vui vẻ cả làng. Họa hoãn mới thấy một nhân viên...da vàng mũi tẹt, có zen trong người từ hồi còn ở bên nhà, may mắn, sang Mỹ sớm, lúc họ còn thiếu người, thuê đại, có người làm, lại đỡ tốn tiền mướn thông dịch viên, là chưa quen cung cách làm việc văn minh của Mỹ cho nên đôi khi cũng có... hách xì xằng, làm tàng với bà con người mình một chút làm oai, cho nó tăng thêm phần...long trọng. Cái đó có ! Nhưng mà hiếm lắm ! Cả triệu người, mới thấy có 1 vị như kiểu nó !

Ở Mỹ hút thuốc thì phiền phức, lòi thòi. Thuốc lá lên giá ào ào, đánh thuế tùm lum, đủ cách ngăn cản, gây khó dễ cho nhân dân khỏi hút thuốc. Coi Ti Vi cũng thấy người ta chê bai, bôi bác cái chuyện hút thuốc, coi ón cả xương sống, sương sườn...Khi hút thì ngó trước, ngó sau, ra đường, ra cửa, ngó ngang ngó dọc, mắt la mày lét mới dám hút. Ở Xã hội ưu việt của ta, ai muốn hút thuốc loại gì thì hút, thục thẳng, thuốc cong, thuốc lá...2 tầng, hút ở đâu cũng được, cứ như cái kiêu...không có gì quý hơn Độc Lập, Tự Do...theo lời của Bác vĩ đại ...Phi khói vào đâu cũng...chẳng chết thẳng Tây đen nào cả.

Ở Mỹ, cái gì cũng vĩ đại và lạ lùng. Mà lạ thiệt ! Giàu có, văn minh vật chất, khoa học kỹ thuật...đúng là số 1 hoàn vũ. Cứu trợ nhân đạo, giúp nạn nhân thiên tai khắp nơi trên thế giới, kể cả cả...núi tiền, núi của. Đồ ăn, thức dùng dư sài, quá đát, đồ đi biết bao nhiêu mà kể. Hàng chục triệu người Mỹ khổ sở về cái bệnh Obesity vì ăn nhiều quá, phát phì ra, đi đứng không nổi, mở bụng đàng trước, mở mông đàng sau, cứ lác lư con tàu đi...Vậy mà ở mấy cái ngã tư đường, thỉnh thoảng cũng vẫn có mấy anh...râu ria xòm soàm tựa tựa như bà con với đại đồng chí Fidel Castro, lãnh tụ Đảng và nhà nước Cuba, đứng phoir nắng cầm măng các-tông xé ra từ cái hộp, viết xiên viết xẹo câu tiếng Mỹ, dịch ra tiếng Việt nhà mình thì đại khái nó là: Xin Ông đi qua, xin Bà đi lại, làm ơn cho nhà cháu tí gióp vớ vẩn chi chi cũng được, miễn sao nhà cháu có được tí bánh mì, patê, xúch xích, hamburger...nhét vô bụng là Ô Kê- Tãng Kù ve- ri óách ! Ở dưới gầm cầu, góc đường, cuối phố lại thấy những người...không chịu ở trong nhà, mà mang đồ nghề, chăn chiếu, mùng mền ra những nơi đó ngủ chơi, không giống ai hết tron...Lạ thiệt ! Người ta bảo : đó là ...dân Homeless !!! Nước Mỹ vĩ đại, giàu sang số 1 hoàn cầu mà lại có cái mục đó ! Ở Mỹ, từ lũ lụt cho đến cháy rừng, cháy núi, cháy nhà, cháy cửa, gió xoáy, bão bùng v.v... cái gì cũng vĩ đại hết tron. Coi bộ Trời Đất muốn thử coi khoa học, kỹ thuật của nước Mỹ đem ra "chơi

nhau" tay đôi với Trời với Đất, xem...Ai thắng ai" Cái lạ nữa là: Bên này đường, cả chục me sừ lính cứu hỏa, xe cảnh sát, chớp đèn tùm lum, kê nhào lên, người chui xuống lỗ cống, hét đục lại khoan. Cuối cùng lôi lên một....con chó sắp chết, run lập cập. Người ta reo hò loạn xạ, y như dân Mỹ coi TiVi thấy phi hành gia không gian Neil Armstrong và Edwin Aldin, từ trong phi thuyền Apollo 11 đổ bộ xuống mặt trăng, hồi năm 1969...

Con chó từ dưới lỗ cống, được lính cứu hỏa, cảnh sát, đưa lên xe Ambulance hụ còi tùm lum, chạy vô bệnh viện để mấy Ông Bà Bác Sĩ...chó mèo, gà vịt (bác sĩ thú y : *veterinary surgeon ; veterinarian*) đem tài năng, kỹ thuật tân tiến ra tay cứu cho nó thoát khỏi bàn tay thô bạo của Tử Thần đang lăm lăm cầm con dao bầu to bự, đòi cho nó vào nồi niêu soong chảo, đi một đường rựa mặn, hầm xương nấu xáo....

Trong lúc ấy, thì bên kia đường, cách đó không xa, trong một cái bệnh viện sản khoa, mấy Ông Bà bác sĩ khác cũng đem tài năng, kỹ thuật tân tiến ra để cứu, à quên xin lỗi, sorry ! để giết và lôi ra mấy đứa con nít còn trong bụng Mẹ, đã bị mấy ông, mấy bà quậy cho nát ra như Tương Tàu. Người ta giết những đứa con nít đó vì lý do: 1 phần nhỏ tí tí là để cứu sống người Mẹ, còn lại cái phần to bự là để tránh cho Bó Mẹ (Bó Mẹ thiệt hay ám ó hội tề) chúng nó đỡ khô, cứ việc sung sướng, thoải mái, hiên ngang và anh dũng...màn Sex tới nơi tới chốn mà khỏi phải lo sinh đẻ, nuôi nấng rắc rối, lôi thôi ....Dân chúng thì cứ việc tự do thoải mái xuống đường biểu tình, hò hét, hoan hô, đả đảo, ủng hộ, chống đối việc giết cả triệu con nít theo kiểu như thế. Kể cũng lạ thiệt ! Ở Mỹ, lắm anh, lắm chị...một hơi nhảy lên đỉnh cao nghề nghiệp mua vui, giải trí đỡ buồn cho thiên hạ, có khi lượm bạc mỗi năm hàng chục triệu, có khi cả trăm triệu đô la, mà đô Mỹ chó đâu có phải đô Mao hay đô Hồ, tha hồ ăn chơi, du hí, Sex xiếc tùm lum, quăng tiền ào ào qua cửa sổ cũng không hết. Chẳng ai thèm đả động đến cái...lông chân làm gì. Vậy mà Ngài William Jefferson Clinton, tục kêu là Cự Bill, Tổng Thống Huê Kỳ, tức Ông số 1, Lãnh Tụ Quốc Gia hàng đầu của Thế Giới, Tổng Tư Lệnh Hải Lục Không Quân siêu đại cường quốc Huê Kỳ, quyền cao chức trọng là vậy mà lương mỗi năm (hồi đó) chỉ có 200 ngàn, không đủ cho một cặp...Movie Stars chơi một màn du lịch cò con ở vùng Địa Trung Hải, Ca-ri-bê, Nam Mỹ hay đánh bài ngay ở Las Vegas. Đã thế, Ông mới chỉ có....lẹo tẹo vớ vẩn với cô nàng Monica Lewinsky (Theo tập tài liệu *The Starr Report* thì Ngài Bill chưa có lần nào, *mần một cú Sexual Intercourse, theo đúng định nghĩa của tự điển Hoa Kỳ*) mà Ngài đã xính vính, tí nữa thì tiêu tan cuộc đời, sự nghiệp...

Ở Mỹ, cái lạ ghê gớm kinh khủng đối với Lão Phan, nhà quê, nhà quê này, có lẽ là cái vụ súng đạn tùm lum, giết người như...cỏ, như rác, dễ dàng như trò đùa ấy thôi ! Một anh chàng cãi nhau với vợ đúng vào lúc buổi tối, vợ nó phạt : tối nay ra phòng khách, ngủ ở Sofa nghe chưa !

Thế là chàng ta nổi điên, lôi khẩu súng trong ngăn kéo, lên đạn đàng hoàng, chĩa vào mặt vợ quát : ra lệnh , bắt ai ra ngủ Sofa ? Cô vợ đang nóng giận hết sợ , chĩa ngón tay vào mặt anh chồng hét : cái người này ra ngủ Sofa, chó còn ai nữa ! Thế là anh chồng nổi máu điên...chĩa súng vào mặt cô vợ và...Mọi sự ra sao, bà con thử đoán tiếp theo...Súng đạn ở xứ sở này quá ghê gớm, đọc báo in, báo điện tử, coi Ti Vi là cứ thấy bạo lực súng đạn tùm lum, liên tục khắp nơi. Súng ở đâu mà nhiều thế ? Một người có khi sở hữu cả chục khẩu súng, súng lớn, súng nhỏ, súng dài, súng ngắn...đạn dược cả thùng, cứ như lính trận không bằng...Hiến pháp có cho phép như vậy đâu ! Mà họ mua hay lấy đâu ra mà súng kinh khủng như vậy ? Bà con cứ vào các trang mạng gõ đại : những vụ bạo lực súng đạn ghê gớm, kinh hoàng ở Mỹ, là nó hiện ra tùm lum ...kinh hoàng, dễ sợ...

Những cái lạ lùng ở nước Mỹ này còn nhiều vô số kể, kể hoài chẳng hết, nhưng người ta chỉ dám thắc mắc thêm một điều là đàn bà, con gái ở Mỹ thường ngày...sài ít quần áo, vải vóc, đơn giản, khiêm tốn, nhẹ nhàng hơn đàn ông, con trai rất nhiều mà sao ở đâu, chỗ nào có bán quần áo là y như....trần ngập, quần áo đủ kiểu, đủ loại, đủ cỡ dành cho đàn bà con gái. Những ngày big sale 75% off, buy one get one free... thì đàn bà con gái xứ Mỹ lại cứ xô nhau đi mua quần áo nhiều đến mức dễ sợ. Chẳng rõ họ mua về chứa chắt ở đâu, để làm chi ! Lạ thiệt ! Đúng là một đất nước lạ lùng ...

San Diego, California
Phan Đức Minh